

8. neděle v mezidobí C

Dobrý člověk vydává z dobré pokladnice svého srdce dobro.

Jeho ústa mluví to, čím přetéká srdce. (Lk 6,45)



První čtení

Knihy Sirachovcova 27,5-8 (řec. 4-7)

V sítu, kterým se třese, zůstane smetí, právě tak zůstane vina na člověku, když je prozkoušen. V peci se osvědčí nádoba od hrnčíře, člověk se osvědčí, když s ním mluvíš. Ovoce ukáže, jak byl strom pěstěn, právě tak slovo vyjádří myšlenky lidského srdce. Nikoho nechval, než ho vyzkoušíš, tak se totiž osvědčí člověk.

Druhé čtení

1. Korintánům 15,54-58

(Bratři a sestry!) Až toto tělo porušitelné vezme na sebe neporušitelnost, a toto tělo smrtelné vezme na sebe nesmrtelnost, potom se vyplní to, co stojí v Písmu: 'Vítězně je smrt (navždy) zničena! Smrti, kdepak je tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?' Ten bodec smrti je hřích, a hřích zase čerpal svou moc ze Zákona. Ale Bohu díky! On nám popřává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista. Proto buďte pevní, moji milí bratři, nedejte se zviklat a vždy vynikejte v díle Páně. Víte přece, že vaše námaha není marná, (když ji konáte) ve spojení s Pánem.

Evangelium

Lukáš 6,39-45

Ježíš řekl učedníkům přirovnání: "Může slepý vést slepého? Nespádnou oba do jámy? Není žák nad učitele; když se dokonale vyučí, bude jako jeho učitel. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? Jak můžeš říkat svému bratru: 'Bratře, dovol, ať ti vyndám z oka třísku', a sám nevidíš ve svém oku trám! Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám, a teprve potom budeš dobře vidět, abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra. Není

dobrý strom, který dává špatné ovoce, ani zase špatný strom, který dává dobré ovoce. Každý strom se pozná po vlastním ovoci. Z trní nesbírají fíky ani z bodláci nesklízají hrozny. Dobrý člověk vydává z dobré pokladnice svého srdce dobro, ale zlý ze zlého vydává zlo. Jeho ústa mluví to, čím (přetéká) srdce."

K zamyšlení

Dnešní úryvek z evangelia se zaměřuje na Ježíšova přikázání, která se dotýkají chování člověka. Některá srovnání a příklady, která názorně vysvětlují Ježíšovo učení a staví do středu jeho poselství lásky, předcházejí již tomuto úryvku. Následují ještě podobenství, skrze která nám chce Ježíš přiblížit základní křesťanské chování, které je nutné pro zdárné spolužití.

*Ihned na začátku stojí varování před nebezpečným mylným úsudkem vlastního zraku a z toho vyplývajícího požadavku vést ostatní. Přecenění vlastních kompetencí někoho vést, předpokládat lepší poznání cesty pro ostatní, pravděpodobně slepé, a tím nebrat na vědomí vlastní slepotu, bude mít pro obě strany fatální důsledky – a to "v jámě". Přesvědčení být lepší než mistr je důkazem slepoty vůči sobě samému. Přesto je úkolem všech, kteří chtějí následovat Ježíše, snažit se být **jako** jejich mistr.*

V následujícím verši se Ježíš dotýká citlivého tématu, jak se vypořádat s pochybením druhých. Výčitka se sebou vždy přináší nebezpečí nesebekritického a zraňujícího jednání. Na to Ježíš upozorňuje podobenstvím o tříске a trámu. Skutečné či zdánlivé chyby ostatních máme okamžitě před očima, ale k vlastním chybám jsme slepí – často ani ne ze zlého úmyslu, ale spíše z nevědomého sebeklamu. Nejdůležitější je v první řadě kritický pohled sám na sebe. Ale pozor: sebekritika neznamená sebemrškačství! Tento způsob není konstruktivní a vede pouze ke strachu a agresí a není užitečný nám ani druhým. Daleko důležitější je chování, kdy jsme schopni se kriticky sledovat: a to jen tehdy, když se pokusíme pohledět na sebe a ostatní láskyplným pohledem Ježíše, který nám dovolí čelit pravdivě a zároveň milosrdně vlastním nedokonalostem. Takové jednání je v Ježíšově duchu a povede k větší pokoře a milosrdenství v chápání nedokonalostí ostatních lidí. Teprve poté máme právo poukázat na třísku v oku bližního svého a láskyplně ho povzbuzovat v nápravě. Pouze takovýto přístup je přínosný a prospívá.

Poslední podobenství se stromem, které zdůrazňuje řečené, znají Ježíšovi posluchači ze Starého Zákona: pokud někdo jedná pokrytecky nebo čestně, vede ho k tomu rozhodnutí ve vlastním srdci! "Srdce" v Bibli neznamená jen pocit, ale i rozum a svědomí. Člověk v Bibli přemýšlí svým srdcem! "Co na srdci, to na jazyku!" říká jedno přísloví do současnosti – mohli bychom ještě pokračovat: "... a o tom hovoří jeho skutky!" Podle skutků člověka poznáme jeho srdce.

Pokud toto shrneme: pouze ten člověk, který si je vědom svých nedokonalostí a nechá své srdce přetvořit láskyplným Ježíšovým pohledem, může ve smyslu Ježíšově přinést ovoce. Pouze ten člověk, který se snaží vnímat bližní Ježíšovým očima, otevře a udržuje to dobré v nich, aby byly zachovány život a společenství a nepodlehly zkáze. Takový člověk bude "jako jeho (Ježíšův) učitel" (Lk 6,40).